

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 58.

Attende Møde.

Fredagen den 22de Februar.

(Forts.)

I Henhold til alt Foranførte har Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet foreslaaet en forandret Redaction af den paagældende Paragraph i det oprindelige Udkast, og da Indenrigsministeriet har tiltraadt den af bemeldte Ministerium udtalte Formening angaaende Omreguleringen af det hele fra ældre Tid bestaaende forviklede Forhold, samt ikke skønner rettere, end at Diemedet i det Væsentlige vil opnaaes paa den nu foreslaaede Maade, saa er den 12te Paragraph affattet ganske overensstemmende med førstnævnte Ministeriums Forslag, ifkun med den Redaction, at de omhandlede Ydelser til Skolevæsenet skulle fordeles paa og udredes af alt Hartkorn „communeviis“, istedetfor at det i Forlaget hedder „sogneviis“, da Meningen, at Fordelingen skal skee paa de under eet og samme Sogneforstanderskab hørende Eiendommers Hartkorn, bedre betegnes ved det førstnævnte, om end mindre gangse, Udtryk end ved det sidstnævnte.

Ligesom herved alt Hartkorn vil være at inddrage under Fordeling paa Hartkorn af Skoleudgifter, saaledes vil Lovens Slutningsparagraph afgive Hjemmel for Ophævelsen af flere ældre Indtagter, som hidtil have tilflydt Skolevæsenet, og ønskes erstattede ved at indtages under den almindelige Ligning paa Hartkornet.

ad § 13.

Da det hidtil privilegerede Hartkorn skal deeltage i alle Præstationer, som hidtil alene have paahvilet det uprivilegerede Hartkorn, vil Udredelse af Kongelige Tjenestereiser og Amtsreiser, forsaavidt saadanne skulle præsteres in natura, ogsaa komme til at paahvile det hidtil privilegerede Hartkorn, hvorfor det vil være nødvendigt, at der over de Skjøreligtige gjøres nye Fortegnelser, i hvilke de hidtil fritagne

Hartkornsbesiddere optages. Den i Forordningen af 26. Juni 1844 § 24 indeholdte Regel, at Ansættelsen skal skee i passende Forhold til Gaardens Hartkorn, er derhos nærmere forklaret derhen, at navnligt ogsaa Hesteholdet derved kommer i Betragtning. De store Gaardes Ansættelse til Kjørsel in natura alene efter Hartkornet vilde nemlig være i høj Grad ubillig, i det der i Almindelighed holdes et forholdsviis mindre Antal Heste paa de større Gaarde, end hvad der er Tilfældet paa de mindre Eiendomme, og Hartkornet saaledes ikke ubetinget bør være Maalestoffet for Ansættelsen, hvilket ogsaa er overensstemmende med Indholdet af bemeldte Forordnings § 24, der foreffriker, at, om end Hartkornet skal lægges til Grund for Ansættelsen, denne dog ifkun skal skee i et „passende Forhold“ til Gaardens Hartkorn, hvorved navnligt er sigtet til Hesteholdet (sefr. Nye Collegial-Tidende for 1844 Side 788—789).

Det oprindelige Udkast indeholdt en Bestemmelse om, at, naar Reise- eller Kjørselsomgangen i Kommunen beregnes efter Gaarde skal den større Eiendom, som har over 8 Edr. Hartkorn, og ikke forhen har været pligtig at deeltage i denne kommunale Byrde, regnes for saa mange Gaarde, som den har 8 Edr. Hartkorn, m. v. Herved har Landbocommissionen ikke havt noget Væsentligt at bemærke.

Det forekommer dog Ministeriet tvivlsomt, om der er tilstrækkelig Anledning til at optage denne Bestemmelse, der gaaer ud fra, at en Rodeinddeling i Skjørelagder, hvorefter Sognekjørseler oftere ydes, er indrettet efter en Hartkornstørrelse af 8 Edr. for en fuld Gaard — sefr. Forordningen af 5te April 1690. — Det er nemlig et ved Forordningen af 26de Juni 1844 §§ 24—26 tilfigtet Diemed, at enhver Hartkornsbruger skal ansættes til Kjørsel i Omgangen, og at saaledes den hele Rodeinddeling, som en uhenigtsmæssig Foranstaltning,